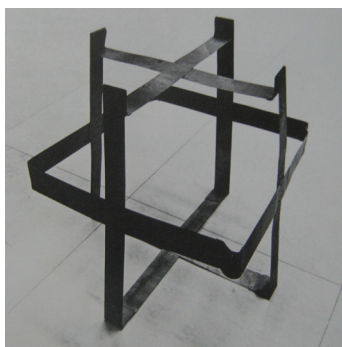

2. Carel Visser

Langer dan het werk van Dekkers was in 1974 dat van Carel Visser me al vertrouwd. En anders dan het werk van Dekkers vermocht te bewerken had ik bij dit werk een bescheiden gevoel van persoonlijke verwantschap opgedaan. Een groot deel van het werk was geometrisch, of min of meer. Deze geometrie echter was meer dan alleen maar wetmatig. Ze moest zich verstaan met de kansen die er bleken gegund aan een onvolmaaktheid die me nog slechts menselijk leek. Vooral in de grafieken die naast de beelden ontstonden als een avontuur apart liet de wetmatigheid ruimte voor de versterking van het evenwicht of zelfs voor het onevenwicht. Mede daardoor straalden ze een zekere speelsheid uit, het zat er vol met verrassingen. Alles bijeen ging het om een uitdrukking die aansloot bij het deel van het eigen geestelijk ervaren dat ik gezond wilde noemen.

46. Carel Visser, Slappe Kubus, 1969, ijzer, leer, 109x109x109 cm
Amsterdam, Stedelijk Museum

Dit deel was op zijn best 10 % van wat omging in het hoofd, een hoofd dat onder andere overmatig rationeel actief was en vaak door nutteloze obsessie bezocht. Alleen die 10 % was dus het deel waarvoor ik koos en vandaar dat persoonlijke aspect in mijn waardering van het werk van Visser, bij

wie diezelfde 10 % wel 100 % leken te zijn. Naast de artistiek gedreven hebzucht was het de reden geweest die me mijn eerstverdiende geld van museumconservator had doen bestemmen voor een beeld van hem. Het was gekocht op zijn atelier voor een prijs die meer dan schappelijk was maar gezien vanuit mijn portemonnee voor een bedrag.

Visser als mens leek me een man die, anders dan Dekkers en anders dan ik zelf, een toonbeeld was van natuurlijk evenwicht. Even rustig als ontspannen en tegelijk bedachtzaam leek hij het leven te genieten, intussen zijn sociale verantwoordelijkheid, zoals die tegenover een licht gehandicapte zoon, even vanzelfsprekend als voorbeeldig invullend. Als er niet ook nog een Rubens, een Titiaan en een Monet waren geweest, kunstenaars die evenmin slecht in hun vel konden hebben gestoken, was ik me gaan afvragen hoe zo'n mens, die voor alle neurose gespaard leek, het eigenlijk kon hebben gebracht tot beeldend kunstenaar. En dan ook nog tot de vernieuwer van het eigen vak die hij al sinds zo vele jaren was. Wel deed de vorm van allerlei uitingen van waardering of afkeuring, ook in interviews – uitingen als: 'dat geeft me een rare smaak in de mond', 'daar heb ik geen gevoel voer', 'dat vind ik toch zó lekker' - een temperament vermoeden van de voorrang aan het reagerende gevoel, meer dan aan de rappe rede. Bij een kunstenaar van de geometrische vorm leek me dat een aanleg die niet voor zichzelf sprak.

Evenals Ad Dekkers was Visser afkomstig uit een protestants nest in het Zuid-Hollandse rivierengebied. Maar geen wrokkig gezeur over dat nest of over de godsdienst in het algemeen, zo min als trouwens bij Dekkers. Mij